

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Io. Freinshemii Commentarii in libros svperstites Q. Cvrtii Rvfi

**Freinsheim, Johann
Curtius Rufus, Quintus**

[Argentorati], [circa 1639 oder später?]

Cap. 3

urn:nbn:de:bsz:31-103771

Comment. in Curtium. lib. 8. c. 2. n. 26. 36. & c. 3. n. 1. 2. 6. 9. 15.

puto diuersa esse omnia ista, sed vnum, Oxartes, Oxathres, Oxyartes, vt apud hunc aut illum auctorem, solum in barbaris nominibus dubitatione, varie reperias. Interim vnum illud nomen pluribus fuisse commune, non nego: idque cum aliis hoc genus accurate in Indice notatum inuenies.

8, 2, 26. *AD AVGENDAM FORMID.*) Sæpius vsurpatum, vt suadentes vim etiam ostendent: *mistis precibus minisque*, vt apud Liuium 4, 25, 13. quod epist. 7. Plato vocat *δύστροις μυστομύθαις ἀράχαις*. Fecit idem Alexander supra 7, 11, 22. vnde magis clareat, recte me emendasse in Tacito 15, 27, 5. *Simul vt consilio terrorem adliiceret*. *Mogissanas Armenios qui primi à nobis defecerant, pellit sedibus &c.*

8, 2, 36. *IS PEDES*) Iustinus 15, 3, 11. de Lysimacho: *In India infestanti regi quosdam palantes hostes, cum à satellitum turba, equi sui celeritate desertus esset, solus ei per immensas harenarum moles comes cursus fuit. Quod idem antea Philippus frater eius cum facere voluisset, inter manus regis expirauerat. Simile Suetonius de Galba cap. 6. f. campestris excursionem secuto moderatus, etiam ad essedum Imperatoris per viginti passuum millia cucurrit. Capitolinus de Maximino cap. 3. Ad pedes Imperatoris equitantis accessit. Tum volens Senerus explorare quantus in currendo esset, equum admisi multis circuitonibus, & cum Imperator laborasset, neque ille accurrendo per multa spatia desisset, ait ei, quid vis Thracice? numquid delectat luctari post cursum? Tum ille, Quantum libet (inquit) Imperator. De aliorum mirandis curtib. vide epistolam 59. Lipsii ad Italos & Hispanos. Nescio autem an de hac historia capiendus Ælianus hist. var. 10, 4. Alexander tertium quadringentis stadiis continuo itinere confectis, antequam quietem caperet exercitus, cum hostibus confixit, & eos vicie tertium reddidi illud res quod est in textu, eum vocula ter vbiunque poneretur, ambiguum faceret sensum.*

QVINGENTA) Ex variis numeris hic visus est maxime consentaneus: essent miliaria nostratia sedecim fere, minus triente.

8, 3, 1. *NON QUAM FATIGATA*) Quod alias solenne. Lucas 2, 727.

lassata triumphis Desciuit fortuna

Liuius 9, 17, 6. *Pt alios reges claros ducesque omittam; magna exempla casuum humanorum: Cyrum, quem maxime Græci laudibus celebrant, quid nisi longa vita sicut Magnium modo Pompeium, vententi prebuit fortuna? Quod aspexisse videatur Seneca ad Marciam 26, 4. Regesne tibi nominem felicissimos futuros, si maturius illos morti instantibus subtraxisset malis? An Romanos duces, quorum nihil magnitudini deerit, si aliquid atati detraxerit? Sic intellige Tacitum 15, 6, 2.*

8, 3, 2. *COMITEM TRAHBAT*) Quomodo Rhadamistus apud Tacitum 12, 51, 1.

8, 3, 6. *EIS FORTUNA*) Vulgo hæc neutrum Curtius voluit præcipere: si tamen hoc saltem voluit, neque omnibus omisiss sic potius scripsit *quancumque fortuna fecisset sibi. Mortem ded. esse leniorem*. Neque tamen vel hoc affirmato. Acidalius. De pronomini reiectione adsentior: de distinctione mutata non item.

8, 3, 9. *GLADIUM STRINGIT*) Iuditha similitum facinus, similitimoque modo patratum, nisi quod illa sanctissima herois, hostem numinis & patriæ, hæc amantissimum sui maritum, illa pie, hæc impie interfecerit. Raderus. Sic etiam Belites quinquaginta, vna excepta Hypermnestra, viros suos occidisse leguntur. Quid. Epist. Heroid. 14.

8, 3, 15. *EXEMPLAR TRANSFERRET*) Sic Cicero pro Deiot. cap. XII. *Quæ est ista tam impudens, tam crudelis, tam immoderata inhumanitas? Idcirco in hanc urbem venisti, vt huius urbis iura, & exempla corrumperes, domesticaque tua inhumana.*

inhumanitate nostrae civitatis humanitatem inquinaret? Adde locum Philonis relatum infra ad 3, 5, 6. Non paucas gentes ex commercio aliarum nationum corruptas leges. In literis sacris habes Israëlitas apud Ægyptios, Babylonios, Tyrios & alios vicinos idololatriam aliasque pessimas artes doctos. Diu Græci Romanique sancte frugaliterque vivere, postea paulatim mores defluxere, paupertasque probro haberi cepit, luxuriæque peregrinæ inuictum malum ad effoeminandos animos ab exercitu Asiatico in urbem primum inuictæ, mores infecit: sicut aurum Persicum fugato Mardonio Atheniensium animos labefactavit, & dira tabe infecit. Inde illecebræ libidinum, & rerum secundarum luxus in omnem licentiam grassati. Plura Alex. ab Alexandro, Plinium 33, 11. & 34, 7. licet consulas, & Livi. 39, 6. Val. Max. Sallustium in exordio belli Catilinarii. [Florum 3, 12, 7. g.] Herodot. 1, 155. narrat quomodo fortissima gens Lydorum, Persarum consuetudine [imo potius fraude & artibus] penitus fuerit effoeminata. Inde factum, ut multæ gentes, quæ cum exteris nationibus nihil habuere commercii mores incorruptos tuerentur. Documentum ex Cæsare accipe qui de bel. Gall. 2, 1. de Belgis hæc prodidit. *Horum omnium fortissimi sunt Belgæ, propterea quod à cultu atque humanitate Prouinciæ longissime absunt, minimeque ad eos mercatores saepe commeant, atque ea quæ ad effeminandos animos pertinent important.* Idem 2, 15. de Neruiis docet: *nullum aditum esse ad eos mercatoribus, nihil pari vini reliquarumque rerum ad luxuriam pertinentium inferri, quod his rebus relanguescere animos, eorumque remitti virtutem existimarent.* Ab iisdem fere virtutibus celebrat Vlipetes Germanos 4, 2. Sinæ ad vsque nostra tempora exteros omnes à finibus suis excluderunt: vltimis hæc annis primum è nostra societate Patres, dein Lusitani in penetralia regni admissi, non ut corrumperentur, sed corrupti emendarentur, & fines aduersus Seythas seu Tartaros defenderent. Plura in hanc rem passim leges. hæc mihi sub calamum venire. Raderus. De Laconum ἐρηλασιæ seu peregrinorum expulsionem notum. De impiis eiiciendis exempla dictaque similia suppeditant Ouid. Metamorph. 8, 97. Cassiod. Var. 5, 18. f. Cic. pro Deiot. cap. XII.

8, 3, 16. *DATAPHERNEM*) Sic etiam appellatur supra 7, 5, 21. & Arrian. 3, 6, 10. At hoc loco quidam MS. *Phrataphernem* legit: quod incertum me fecit, an non supra quoque 8, 1, 8. pari commisso expulsus *Dataphernes* cesserit *Phratapherni*. Tamen cum diligentius rem inspicerem, diuersos fuisse reperi. hunc de quo hic agitur, Spitamenis indiuiduum socium, qui cum eo Bellum tradidit: illum autem Chorasmiorem principem, quem Arrian. 4, 3, 3. *Pharmanem* vocat, *Φαραμανην*: quod nomen proxime accedit ad *Pharafmanem*, ex Tacito notum. At *Chorasmius* superiori Curtii loco recte nos in textum admisisse ex citato Arriani capite liquet: itemque ex Orofio 3, 18.

8, 3, 17. *ARSANI DRANGARVM*) De homine hoc singulariter monendum, tum de populo. *Arsanes* iste siue *Arsanes*, non est cuius supra 3, 4, 3. mentio. nam ille in prælio ad Issum cecidit. Quam rem frustra occiuit mendum in Arriano 2, 2, 37. vbi *Ἀρσάνης* legitur pro *Ἀρσάνης*, quod cuiuslibet, qui eum locum cum eiusdem auctoris 1, 5, 18. contulerit, clarebit. Puto autem hic intelligi Artabazi filium *Arsanem*, de quo Arrian. 3, 5, 6. Certe Artabazo *Bactrianorum* regionem reliquosque vicinas *Satrapatus* Alexander commiserat: Arrian. 4, 3, 4. in iis ergo & Drangæ fuisse, quos capularis ille senex interim filio commiserit, dum aliter ea de re conficiueret Alexander. Nam de *Caria*, quam hic præferunt editiones, aliena res est: multas ob rationes, ex quibus, quod certum est nulli barbaro illas prouincias Græciæ proximas unquam ab Alexandro commissas fuisse: deinde in finibus Indiæ agentem quis putet sollicitum fuisse de Carum Satrapia? cum præsertim tam longe abiturus dudum, ut verifi-